

Mart-Peeter Erss
Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon
Mart-Peeter.Erss@tallinnlv.ee

Teie 08.10.2014 nr nr 74
Meie 28.10.2014 nr 10-4/14-7774-2

**Vastus Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni
08.10.14 märgukirjale suhtlusõiguse kohta**

Pöördusite Justiitsministeeriumi poole kirjaga, milles juhtisite tähelepanu vanema ja lapse suhtlusõigust puudutavale problemaatikale.

Selgitustaotlusele vastamist reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus (edaspidi MSVS¹). Märgukiri MSVS § 2 lõike 1 punktide 1 ja 2 tähenduses on vastavalt isiku pöördumine, millega isik: teeb adressaadile ettepanekuid asutuse või organi töö korraldamiseks või valdkonna arengu kujundamiseks; annab adressaadile avaliku elu ja riigivalitsemisega seotud teavet.

Täname Teid probleemist teavitamise ja saadetud märgukirja eest, kus tõite välja lapse ja temast lahus elava vanemaga suhtlemise tagamist puudutava regulatsiooni probleemkohad ja tegite ettepanekuid.

Samuti viitasite Riigikohtu üldkogu seisukohale, kus juhiti tähelepanu, et vanema ja lapse suhtlemist reguleeriva eripärase kohtulahendi täitmise kord tervikuna ei ole täitemenetluse seadustikus piisavalt selgelt reguleeritud, mistõttu vajaks nimetatud regulatsioon koosmõjus TsMS §-ga 563 täiendamist või muutmist, et tagada vanema ja lapse suhtlemist reguleeriva kohtulahendi täitmise selge kord ning sellise kohtulahendi efektiivse ja kiire täitmine (Riigikohtu üldkogu 17. detsembri 2013. aasta kohtumäärus tsiviilasjas nr 3-2-1-4-13 p 55).

Esmalt vastaksime lapsega suhtlemise korra karistusõiguslikule aspektile. Juhiksime Teie tähelepanu asjaolule, et karistusõiguse revisjoni käigus täpsustati ka karistusseadustiku (KarS²) § 331¹ sõnastust, millega lisati sättesse täiendava kriminaliseeriva tunnusega sunniraha kohaldamine täitemenetluses. Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu nr 554 võeti seadusena vastu 18. juunil 2014. aastal ning jõustub 2015. aasta 1. jaanuaril³. Uue aasta algusest hakkab kohalduma KarS § 331¹ järgmises sõnastuses:

„§ 331¹. Kohtulahendi täitmata jätmine

(1) Tsiviilasjas tehtud kohtulahendi, millega kohustatakse isikut välja andma laps või asi või tegema asendamatu toimingut või hoiduma toimingu tegemisest, täitmata jätmise eest, kui isikut on selle eest täitemenetluses trahvitud või kui tema suhtes on selle eest täitemenetluses kohaldatud sunniraha või aresti, –

karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahalise karistusega.“

Teiseks tooksime välja seoses lapsega suhtlemise korraga, mis seonduv perekonnaseaduse, tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku regulatsiooniga, et tulenevalt laste

¹ Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus – (MSVS) RT I 2004, 81, 542; RT I, 01.04.2014, 3. Internetis: <https://www.riigiteataja.ee/akt/101042014003?leiaKehtiv>.

² Karistusseadustik – (KarS) RT I 2001, 61, 364; RT I, 21.06.2014, 28. Internetis: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062014028?leiaKehtiv>.

³ Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu nr 554. Internetis on eelnõu ja seletuskiri kättesaadavad Riigikogu kodulehel – www.riigikogu.ee – oleva eelnõude otsingu kaudu.

kaitse vajadusest ei tohiks probleemi asuda lahendama kiirustades. Et saavutada lapsega suhtlemist reguleeriva kohtulahendi täitmise selge kord ning sellise kohtulahendi efektiivse ja kiire täitmine peab Justiitsministeerium kõige otstarbekamaks kaardistada probleemid ning analüüsida süstemaatiliselt täitemenetluse regulatsiooni ja lapsega suhtlemise korda puudutavaid norme muudes seadustes. Võtame Teie ettepanekuid arvesse ka tulevase aasta tööplaani koostamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Anvelt
Minister

Susann Mikli 620 8244
Susann.Mikli@just.ee